

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**
MAREK NIECHCIAŁ

RKR-610-506(25)/16(DN)

Kraków, 22 grudnia 2017 r.

DECYZJA Nr RKR - 9/2017

Stosownie do art. 33 ust. 4-6 *ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 229 ze zm.)*, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec Maestro Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie,

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* uznaje się za **praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niepodawanie w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zamieszczanych na stronie internetowej przedsiębiorcy, w domenie www.kredycik123.pl, zawierających dane dotyczące kosztu tego kredytu, w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny, na podstawie reprezentatywnego przykładu, informacji o:

- a) stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu;
- b) całkowitej kwocie kredytu;
- c) rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania;
- d) czasie obowiązywania umowy;
- e) całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta oraz wysokości rat,

co jest sprzeczne z art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 8 *ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1528 ze zm.)* i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 10 kwietnia 2017 r.

II.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* uznaje się za **praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez zaniechanie podawania konsumentom przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, informacji określonych w art. 13 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim*, na formularzu informacyjnym sporządzonym zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do tej ustawy, co jest sprzeczne z art. 14 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim* i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 24 stycznia 2017 r.

III.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* uznaje się za **praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2

pkt 3 ww. ustawy wprowadzanie konsumentów w błąd we wzorcu umownym co do proporcji pomiędzy całkowitym kosztem kredytu a całkowitą kwotą kredytu, poprzez prezentowanie informacji o całkowitej kwocie kredytu obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty kredytu, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 3 ze zm.) i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 24 stycznia 2017 r.

IV.

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ww. ustawy prezentowanie na stronie internetowej przedsiębiorcy, w domenie www.kredycik123.pl logo certyfikatu „Firma wiarygodna finansowo” przyznawanego przez Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A. z siedzibą w Warszawie, nie posiadając przyznanych uprawnień do posługiwania się ww. certyfikatem, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, zdefiniowaną w art. 7 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 6 lutego 2017 r.

V.

Na podstawie art. 27 ust. 4 w związku z art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów określa się środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, poprzez nałożenie na przedsiębiorcę Maestro Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie obowiązku:

1. wysłania - w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, informacji w formie przesyłki rejestrowanej - listu poleconego, do wszystkich konsumentów, będących stronami umów obowiązujących na dzień otrzymania niniejszej decyzji. Przesłane do konsumentów pismo winno zawierać informację o wydaniu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji w niniejszej sprawie (uwzględniając numer oraz datę wydania decyzji) wraz z przytoczeniem pkt I -IV sentencji tej decyzji oraz informacją o adresie strony internetowej, na której decyzja będzie dostępna (www.uokik.gov.pl);
2. zamieszczenia informacji o wydaniu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji w niniejszej w sprawie (uwzględniając numer oraz datę wydania decyzji) wraz z przytoczeniem pkt I -IV sentencji tej decyzji oraz informacją o adresie strony internetowej, na której decyzja będzie dostępna (www.uokik.gov.pl), w następujący sposób:
 - Informacja winna być zamieszczona we wszystkich punktach sprzedaży Maestro Finance Sp. z o.o., w których obsługiwani są kredytobiorcy, w formie pisemnego ogłoszenia.
 - Informacja ta powinna być sporządzona czcionką nie mniejszą niż 16 Times New Roman.
 - Wskazaną informację należy zamieścić w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji i winna być utrzymywana przez okres 3 miesięcy.
 - Powyższa informacja powinna być opublikowana jednokrotnie na koszt przedsiębiorcy w dzienniku/dziennikach dostępnym/dostępnych na terenie Krakowa i Pszczyny (np. w działach regionalnych Dziennika Polskiego, Gazety Krakowskiej i Dziennika Zachodniego) na jednej z pięciu pierwszych stron, czcionką nie mniejszą niż 13 Times New Roman (lub inną czcionką o porównywalnej wielkości), w terminie 3 miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

- W przypadku zmiany nazwy przedsiębiorcy, do którego kierowane jest przedmiotowe zobowiązanie, poprzez jego przekształcenie lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, powyższe obowiązki publikacyjne powinny być zrealizowane odpowiednio przez lub za pośrednictwem danego przedsiębiorcy lub jego następcy prawnego, ze wskazaniem nazwy dawnej i nowej.
- W razie zmiany treści sentencji decyzji lub jej uzasadnienia przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub sąd powszechny, w zakresie podlegającym obowiązkowi publikacji, należy obowiązek ten wykonać w stosunku do zmienionej treści decyzji.

VI.

Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 106 ust. 6 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na Maestro Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie karę pieniężną:*

1. w związku ze stosowaniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w pkt I niniejszej decyzji, w wysokości 1000 PLN (słownie: jeden tysiąc złotych), płatną do budżetu państwa;
2. w związku ze stosowaniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w pkt II niniejszej decyzji, w wysokości 1000 PLN (słownie: jeden tysiąc złotych), płatną do budżetu państwa;
3. w związku ze stosowaniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w pkt III niniejszej decyzji, w wysokości 2000 PLN (słownie: dwa tysiące złotych), płatną do budżetu państwa;
4. w związku ze stosowaniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w pkt IV niniejszej decyzji, w wysokości 1000 PLN (słownie: jeden tysiąc złotych), płatną do budżetu państwa;

VII.

Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 *ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1257)*, w związku z art. 83 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, postanawia się obciążyć Maestro Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie kosztami postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje się przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 85,80 PLN (słownie: osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt groszy), w terminie 14 dni od uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Krakowie (dalej „Prezes UOKiK”) przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania podejmowane przez Maestro Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie (dalej „Spółka”), w związku z oferowaniem konsumentom możliwości zawarcia umów kredytu konsumenckiego w rozumieniu *ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 1528 ze zm.)*, uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach.

Powyższe postępowanie zostało wszczęte w związku ze stałym, bieżącym monitorowaniem przez Prezesa UOKiK działań podejmowanych przez podmioty działające na rynku finansowym w zakresie treści wzorców umów, jak i stosowanych przez nich materiałów reklamowych.

Uwzględniając ustalenia poczynione w toku postępowania wyjaśniającego, postanowieniem nr RKR-126/2016 z dnia 6 października 2016 r. (karty nr 1-8 w aktach sprawy) Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem podejmowania przez Spółkę bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

I.

Naruszaniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niepodawanie w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zamieszczanych na stronie internetowej Spółki, w domenie www.kredycik123.pl, zawierających dane dotyczące kosztu tego kredytu, w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny, na podstawie reprezentatywnego przykładu, informacji o:

- a) stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu;
- b) całkowitej kwocie kredytu;
- c) rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania;
- d) czasie obowiązywania umowy;
- e) całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta oraz wysokości rat,

co może być uznane za niezgodne z art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 8 *ustawy o kredycie konsumenckim*, a poprzez to może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 *ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

II.

Naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez zaniechanie podawania konsumentom przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, informacji określonych w art. 13 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim*, na formularzu informacyjnym sporządzonym zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do tej ustawy, co może być uznane za niezgodne z art. 14 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim*, a w konsekwencji stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

III.

Wprowadzaniu konsumentów w błąd we wzorcu umownym co do proporcji pomiędzy całkowitym kosztem kredytu a całkowitą kwotą kredytu, poprzez prezentowanie informacji o całkowitej kwocie kredytu obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty kredytu, co może być uznane za nieuczciwą praktykę rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 *ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 3)* i w konsekwencji może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 w związku z art. 24 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

IV.

Prezentowaniu na stronie internetowej Spółki, w domenie www.kredycik123.pl logo certyfikatu „Firma wiarygodna finansowo” przyznawanego przez Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A. z siedzibą w Warszawie, nie posiadając przyznaných uprawnień do posługiwania się *ww.* certyfikatem, co może być uznane za nieuczciwą praktykę rynkową, zdefiniowaną w art. 7 pkt 2 *ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym*, a w konsekwencji może naruszać art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Postanowieniem Nr RKR-128/2016 z dnia 6 października 2016 r. (karta nr 9) zaliczono w poczet przedmiotowego postępowania administracyjnego dowody uzyskane w uprzednio przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym (karty nr 10-70).

Ustosunkowując się do przedstawionych zarzutów (pismo z dnia 24 października 2016 r., karty nr 72-84) Spółka podzieliła stanowisko Prezesa UOKiK.

W zakresie zarzutu z pkt I sentencji ww. postanowienia nr RKR-126/2017 Spółka podała, że podjęła działania naprawcze polegające na dostosowaniu treści zamieszczonych na stronie www.kredycik123.pl reprezentatywnych przykładów poprzez określenie po jednym przykładzie dla *Pożyczki gotówkowej* i *Pożyczki chwilówki*, na których spodziewa się zawrzeć dwie trzecie umów danego rodzaju. Spółka przedstawiła dwa przykłady i wskazała, że zamierza je wprowadzić niezwłocznie, nie później niż od dnia 2 listopada 2016 r.

Odnosnie zarzutu z pkt II ww. postanowienia Spółka przedłożyła wzory dwóch przykładowych formularzy informacyjnych i wskazała, że zamierza je stosować niezwłocznie, nie później niż od dnia 2 listopada 2016 r.

W odniesieniu do zarzutu z pkt III ww. postanowienia Spółka podała, że usunie z wzorca umowy pozycję *Kwoty pożyczki do wypłaty*, pozostawiając pozycję *Całkowitej Kwoty Pożyczki* (bez kredytowanych kosztów) rozumianą zgodnie z definicją wynikającą z art. 5 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim. Jednocześnie Spółka wskazała, że wprowadzi te zmiany bezzwłocznie, nie później niż od dnia 2 listopada 2016 r.

W zakresie ostatniego z postawionych zarzutów Spółka wyjaśniła, że prawo posługiwania się certyfikatem *Firma Wiarygodna Finansowo* przysługiwało w istocie wspólnikowi Spółki i nie zostało skutecznie przeniesione na Spółkę. Ponadto Spółka podała, że kwestionowane logo, omyłkowo zamieszczone na stronie internetowej Spółki, zostało niezwłocznie usunięte.

Pismem z dnia 3 sierpnia 2017 r. (karty nr 178-193) Prezes UOKiK przesłał Spółce uzasadnienie zarzutów (dalej: „SUZ”) i wezwał do zajęcia stanowiska odnośnie przedstawionych ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma. W SUZ Prezes UOKiK wskazał, że zamierza wydać, na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej też „uokik”), decyzję o uznaniu praktyk określonych w pkt I, II, III i IV postanowienia nr RKR-126/2016 za naruszające zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie ich stosowania. Prezes UOKiK wskazał również, że zamierza nałożyć na Spółkę karę pieniężną za stosowanie ww. praktyk.

Do dnia wydania niniejszej decyzji Spółka nie przedstawiła stanowiska w zakresie wskazanych w SUZ ustaleń faktycznych i ich oceny prawnej.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 k.p.a., Spółka została poinformowana o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów. Pismem z dnia 5 grudnia 2017 r. (karta nr 208) Prezes UOKiK zawiadomił Spółkę o zakończeniu postępowania dowodowego w przedmiotowej sprawie oraz możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Spółka nie skorzystała z niniejszego uprawnienia.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Spółka prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000518326. Zakres prowadzonej przez Spółkę działalności obejmuje m.in. pozostałe formy udzielania kredytów (PKD 64.92.Z) i pozostałą finansową działalność usługową gdzie indziej niesklasyfikowaną, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (PKD 64.99.Z).

W praktyce Spółka udziela szybkich pożyczek gotówkowych¹ w kwotach do 5 000 złotych na okres od 16 do 55 tygodni oraz pożyczek „chwilówek” w kwotach do 1 000 złotych na okres od 7 do 30 dni. Pożyczki udzielane są z wykorzystaniem punktów sprzedaży zlokalizowanych w 8 galeriach i punktach handlowych i usługowych na terenie Krakowa oraz 1 centrum handlowym w Pszczynie.

Ustalenia faktyczne do zarzutu z pkt I sentencji decyzji

Począwszy od dnia rejestracji w rejestrze przedsiębiorców KRS, tj. od dnia 31 lipca 2014 r. Spółka prowadziła stronę internetową pod adresem www.kredycik123.pl. Strona główna, w górnej części, przedstawiała dwa kalkulatory kredytowe, oddzielnie dla pożyczek gotówkowych i oddzielnie dla pożyczek „Chwilówek”. Oba kalkulatory posiadały pola o treści:

„Pożyczka gotówkowa”.

- „Ile gotówki potrzebujesz?” -

- „Na jak długo?” -

W polach tych można było wprowadzić - przy użyciu suwaka - wartości odpowiadające niektórym parametrom pożyczki. Po ustawieniu tych parametrów kalkulator generował informację o miesięcznej kwocie raty. Różnice między oboma kalkulatorami dotyczyły pożyczanych kwot (w „Chwilówce” maksymalnie do 1000 zł, w „Pożyczce” maksymalnie do 5000 zł) oraz okresu udzielenia pożyczki (w „Chwilówce” - do 30 dni, w „Pożyczce” - do 360 dni).

Widoczne pod ww. kalkulatorami informacje, przedstawione w mniejszym rozmiarze, dotyczyły konkretnej, wyliczonej przez kalkulator pożyczki: „Pożyczka ... zł na ... dni (tygodni), odsetki: ..., prowizje: ...zł Całkowita kwota do zapłaty: ... zł, RRSO: ...% .” Wraz ze zmianą parametrów pożyczki, modyfikacji ulegały także wskazane wyżej pola.

Po wielokrotnym „przewinięciu” strony głównej, na samym jej dole zamieszczone były reprezentatywne przykłady dla produktów: *Chwilówka w 15 minut* i *Pożyczka gotówkowa*, w następującym brzmieniu:

„Chwilówka w 15 minut

Reprezentatywny przykład:

Udzielamy chwilówki na 30 dni. Maksymalna kwota wnioskowana to 1000 zł. Koszty poza odsetkowe pobieramy z góry, a odsetki ustawowe maksymalne przy spłacie. Czyli np. przy wnioskowanej kwocie na 1000 zł klient dostaje do ręki 725,34 a oddaje 1000,81 zł.”

„Pożyczka gotówkowa

Reprezentatywny przykład:

Produkt pożyczka gotówkowa 120 dni, 240 dni, 360 dni to produkt który klient spłaca w ratach tygodniowych maksymalna kwota udzielenie 5000 zł a minimalna 1000 zł. Przy wypłacie pożyczki potrącamy klientowi prowizję 10% za rozpatrzenie wniosku. Pozostałe koszty oraz odsetki i kapitał płatne w ratach tygodniowych. Wysokość wszystkich opłat i prowizji oraz odsetek pokazuje dla reprezentatywnych przykładów tabela powyżej.”

Przytoczone powyżej przykłady napisane były czcionką *Arial* o rozmiarze 7,5. Kopia omawianego tekstu w rzeczywistym formacie i wielkości przedstawia się następująco:

Chwilówka w 15 minut

¹ Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 1 *ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim* za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki, dlatego w dalszej części niniejszego postanowienia pojęcia te używane są zamiennie

Reprezentatywny przykład:

Udzielamy chwilówki na 30 dni. Maksymalna kwota wnioskowana to 1000 zł. Koszty poza odsetkowe pobieramy z góry, a odsetki ustawowe maksymalne przy spłacie. Czyli np. przy wnioskowanej kwocie na 1000 zł klient dostaje do ręki 725,34 a oddaje 1000,81 zł.

Pożyczka gotówkowa

Reprezentatywny przykład: Produkt pożyczka gotówkowa 120 dni, 240 dni, 360 dni to produkt który klient spłaca w ratach tygodniowych maksymalna kwota udzielenie 5000 zł a minimalna 1000 zł. Przy wypłacie pożyczki potrącamy klientowi prowizję 10% za rozpatrzenie wniosku. Pozostałe koszty oraz odsetki i kapitał płatne w ratach tygodniowych. Wysokość wszystkich opłat i prowizji oraz odsetek pokazuje dla reprezentatywnych przykładów tabela powyżej.

Jak wyżej wskazano, Spółka podjęła działania naprawcze polegające na dostosowaniu ww. treści poprzez określenie po jednym przykładzie dla *Pożyczki gotówkowej* i *Pożyczki chwilówki*, na których spodziewa się zawrzeć dwie trzecie umów danego rodzaju. Analiza przedłożonych przez Spółkę przykładów (karta nr 73) wykazała, że nie zawierają wymaganej przez art. 7 ust. 1 pkt 1 *ustawy o kredycie konsumenckim* informacji o stopie oprocentowania kredytu.

Ustalono ponadto, że w dniu 10 kwietnia 2017 r. Spółka zaprzestała udostępniania strony www.kredycik123.pl (karta nr 179), przy czym adres ten pozostał aktywny w ten sposób, że jego wpisanie powodowało przekierowanie na stronę www.lombard4u.pl (karty nr 169-177). Strona ta, jak wynikało z treści jednej z zakładek, była stroną Spółki Maestro Finance i zawierała informacje w dużej części zbieżne z informacjami przedstawionymi pod dotychczasowym adresem. Spółka wyjaśniła, że do przekierowania strony doszło przypadkowo, w wyniku własnej inicjatywy dostawcy usług internetowych. Do powyższego doszło na skutek decyzji Spółki o wyłączeniu strony www.kredycik123.pl i stopniowego wygaszania jej działalności pożyczkowej. Na dzień wydania niniejszej decyzji obydwa wskazane wyżej adresy nie są dostępne w Internecie.

Ustalenia faktyczne do zarzutu z pkt II sentencji decyzji

W obrocie z udziałem konsumentów Spółka posługuje się następującymi wzorcami umów:

- wzór *Wniosku o pożyczkę gotówkową* (karty nr 35-36);
- wzór *Umowy pożyczki gotówkowej* (karty nr 29-32);
- wzór *Regulaminu pożyczek gotówkowych Kredycik123.pl*. (karty nr 33-34).

Spółka udziela pożyczek w punktach handlowych. Zgodnie z oświadczeniem Spółki, konsument zainteresowany przyznaniem pożyczki, po przedłożeniu dowodu osobistego i innego dowodu tożsamości oraz stosownych dowodów uzyskiwanych dochodów, wypełnia *Wniosek o pożyczkę gotówkową*. Następnie pracownik Spółki weryfikuje dane wnioskodawcy w serwisie BIG InfoMonitor, po czym dokonuje oceny zdolności kredytowej konsumenta. Po pozytywnej ocenie zdolności kredytowej konsument otrzymuje komplet dokumentów w postaci: wzoru umowy pożyczki gotówkowej, harmonogramu spłaty pożyczki, regulaminu pożyczek gotówkowych wraz z tabelą opłat, wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy, weksła własnego in blanco oraz wzoru deklaracji wekslowej. Spółka wskazała, że przekazywany konsumentowi wzór umowy pożyczki gotówkowej zawiera formularz informacyjny. Z materiałów przedłożonych przez Spółkę wynika, że jednym z elementów wzorca *Umowy pożyczki gotówkowej* jest rodzaj zestawienia najważniejszych informacji o warunkach konkretnej, udzielanej konsumentowi pożyczki. Wykaz ten obejmuje 17 pozycji i jest prezentowany w dwóch kolumnach: pierwsza z nich określa warunki pożyczki (kategorie takie jak np. rodzaj pożyczki, termin i sposób wypłaty pożyczki, czas obowiązywania umowy), a druga składa się z pustych pól oraz w trzech przypadkach częściowo wypełnionych. Pola te są uzupełniane przez Spółkę informacjami dotyczącymi konkretnej pożyczki.

W toku przedmiotowego postępowania Spółka przedłożyła nowo opracowane wzory dwóch przykładowych formularzy informacyjnych (karty nr 75-80). Analiza tych wzorów wykazała, że zostały sporządzone zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do *ustawy o kredycie konsumenckim*. Dokumentując stosowanie formularzy informacyjnych w oparciu o przedstawione wzory Spółka przedłożyła kopie 5 kompletów zanonimizowanych dokumentów związanych z udzieleniem konsumentom pożyczek w oparciu o zmienione

wzorce (karty nr 98-148), przy czym czytelna data najwcześniej zawartej umowy przypada na 24 stycznia 2017 r.

Ustalenia faktyczne do zarzutu z pkt III sentencji decyzji

Całkowita kwota kredytu została zdefiniowana w art. 5 pkt 7 *ustawy o kredycie konsumenckim* jako „suma wszystkich środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt”. W *Regulaminie pożyczek gotówkowych Kredycik123.pl* Spółka zdefiniowała pojęcie całkowitej kwoty pożyczki (kredytu) jako „wskazana w Umowie suma wszystkich środków pieniężnych udostępnionych Pożyczkobiorcy na podstawie Umowy”, tj. w sposób zbieżny z definicją ustawową. Jednocześnie, we wzorcu *Umowy pożyczki gotówkowej* Spółka wprowadziła pozycję *Kwoty pożyczki do wypłaty*, która w *Regulaminie* została zdefiniowana jako „określona w Umowie suma środków pieniężnych wypłacanych przez Pożyczkodawcę na rzecz Pożyczkobiorcy w następstwie zawarcia Umowy, obejmująca Całkowitą Kwotę Pożyczki pomniejszoną o pobraną przez Pożyczkodawcę Opłatę przygotowawczą, Opłatę za rozpatrzenie wniosku i Opłatę za ustanowienie zabezpieczenia.”.

W toku przedmiotowego postępowania Spółka podała, że usunie z wzorca umowy pozycję *Kwoty pożyczki do wypłaty*, pozostawiając pozycję *Całkowitej Kwoty Pożyczki* (bez kredytowanych kosztów) rozumianą zgodnie z definicją wynikającą z art. 5 pkt 7 *ustawy o kredycie konsumenckim*. Dokumentując faktyczne dokonanie zmian Spółka przedłożyła 5 kompletów zanonimizowanych dokumentów związanych z udzieleniem konsumentom pożyczek w oparciu o zmienione w wyżej wskazany sposób wzorce (karty nr 98-148), przy czym czytelna data najwcześniej zawartej umowy przypada na 24 stycznia 2017 r.

Ustalenia faktyczne do zarzutu z pkt IV sentencji decyzji

Jak wyżej wskazano, Spółka posługiwała się stroną internetową o adresie www.kredycik123.pl, na której reklamowała oferowane przez siebie usługi udzielania pożyczek. Jednym z elementów znajdujących się na ww. stronie internetowej było logo certyfikatu „Firma Wiarygodna Finansowo”.

Certyfikat ten jest elementem programu *Firma Wiarygodna Finansowo* i jest przyznawany przez Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. w Warszawie (dalej: BIG). Istnieje możliwość sprawdzenia, czy konkretny przedsiębiorca bierze udział w programie *Firma Wiarygodna Finansowo*, poprzez wpisanie numeru NIP na stronie internetowej BIG: www.big.pl/certyfikat. Prezes UOKiK zwrócił się do Biura Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. o podanie informacji, czy Spółka posiada aktualnie lub kiedykolwiek posiadała prawo do posługiwania się certyfikatem wydawanym przez BIG. Odpowiedź organizatora programu (karta nr 20) wskazuje na brak uprawnień Spółki do posługiwania się certyfikatem *Firma Wiarygodna Finansowo*. Poinformowano, że także w przeszłości Spółka nigdy nie posiadała takich uprawnień.

Fakt usunięcia ze strony internetowej Spółki www.kredycik123.pl spornego logo znajduje potwierdzenie na wydrukach z tej strony stanowiących załączniki do pisma Spółki z dnia 6 lutego 2017 r. i sygnowanych tą samą datą (karty nr 92-97).

Mając powyższe ustalenia na uwadze Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Naruszenie interesu publicznego

Stosownie do art. 1 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa UOKiK prowadzona jest w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa UOKiK ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa UOKiK do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W opinii Prezesa UOKiK, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, gdyż wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy byli, są lub mogą stać się kontrahentami Maestro Finance, zawierając umowę pożyczki. Działania Spółki nie dotyczą interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów - jej obecnych i przyszłych kontrahentów, których sytuacja jest identyczna. Naruszenie interesu publicznoprawnego przejawia się tym samym w naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie istnieją zatem podstawy do oceny zachowania Spółki pod kątem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 uokik przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy

Uznanie określonego działania przedsiębiorcy za niezgodne z zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wymaga wykazania, że spełnione zostały kumulatywnie następujące przesłanki:

- kwestionowane działania są działaniami przedsiębiorcy,
- działania przedsiębiorcy są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami,
- działania te naruszają zbiorowe interesy konsumentów.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1829 ze zm.)*. W myśl art. 4 ust. 1 ww. ustawy przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Właściwą dla przedsiębiorcy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. ustawy).

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości, że Maestro Finance Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, jako spółka prawa handlowego wpisana do rejestru przedsiębiorców i prowadząca aktywną działalność gospodarczą, jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 uokik, zatem jej działania mogą być oceniane w świetle przepisów tej ustawy.

Sprzeczność działań Spółki z prawem lub dobrymi obyczajami

Na gruncie *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* sankcjonowane jest zachowanie przedsiębiorcy sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami. Sprzeczność z prawem

działania lub zaniechania przedsiębiorcy może być ujmowana jako zachowanie niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa stanowionego. Dobre obyczaje natomiast pozostają klauzulą generalną, która podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów prawa stanowionego lub dobrych obyczajów jest jednocześnie wyrazem naruszenia obowiązującego porządku prawnego, który obejmuje zarówno nakazy i zakazy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, jak i nakazy i zakazy wynikające z zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów². Rozważenia, przy ocenie możliwości przypisania przedsiębiorcy stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, wymaga zatem kwestia, czy jego zachowanie było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego.

Ad pkt I sentencji decyzji

W punkcie I sentencji postanowienia nr RKR-126/2016 z dnia 6 października 2016 r. zarzucono Spółce naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niepodawanie w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zamieszczanych na stronie internetowej przedsiębiorcy, w domenie www.kredycik123.pl, zawierających dane dotyczące kosztu kredytu, w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny, na podstawie reprezentatywnego przykładu, informacji o:

- a) stopie oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu;
- b) całkowitej kwocie kredytu;
- c) rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania;
- d) czasie obowiązywania umowy;
- e) całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta oraz wysokości rat.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 2 *ustawy o kredycie konsumenckim* kredytodawca lub pośrednik kredytowy w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zawierających dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego podaje konsumentowi w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny:

- stopę oprocentowania kredytu wraz z wyodrębnieniem opłat uwzględnianych w całkowitym koszcie kredytu;
- całkowitą kwotę kredytu;
- rzeczywistą roczną stopę oprocentowania;

a w stosownych przypadkach, dodatkowo:

- czas obowiązywania umowy;
- całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta oraz wysokość rat;
- cenę towaru lub usługi oraz kwotę wszystkich zaliczek w przypadku umowy o kredyt przewidującej odroczenie płatności.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim* informacje wskazane w art. 7 ust.1- 3 tej *ustawy* należy podać na podstawie reprezentatywnego przykładu.

Wskazać trzeba, że opisane wyżej informacje zamieszczone na stronie internetowej Spółki można uznać za element reklamy prowadzonej przez nią działalności. Zawierają one pewne dane dotyczące kosztu oferowanych przez Spółkę pożyczek, a zatem podlegają reżimowi art. 7 *ustawy o kredycie konsumenckim*, z którego wynika, że kredytodawca powinien przekazać konsumentowi wszelkie wskazane w tym przepisie informacje i uczynić to w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny.

Reprezentatywne przykłady, które były zamieszczone przez Spółkę na jej stronie internetowej nie spełniają wymogów wynikających z ww. przepisów. Zgodnie z treścią art. 8

²Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07.

ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim Spółka winna określić warunki (jednej) umowy pożyczki, na których spodziewa się zawrzeć co najmniej dwie trzecie umów danego rodzaju przy uwzględnieniu przez te umowy średniego okresu kredytowania, całkowitej kwoty kredytu i częstotliwości występowania na rynku umów danego rodzaju. Tymczasem, Spółka podawała w reprezentatywnych przykładach kilka wariantów warunków umów, w tym uwzględniające minimalną i maksymalną kwotę pożyczki. Ponadto, reprezentatywne przykłady Spółki nie zawierały informacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim.

Wskazane zachowanie Spółki narusza art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 7 ust. 2 pkt 1 i 2 w związku z art. 8 ustawy o kredycie konsumenckim, a co za tym idzie - ma charakter bezprawny. Tym samym, wyżej wskazane działania Spółki należy uznać za naruszające art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 uokik, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24 tej ustawy. W takim przypadku, Prezes UOKiK wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania (art. 27 ust. 2 uokik).

W związku z powyższym oraz biorąc pod uwagę, że z dniem 10 kwietnia 2017 r. Spółka zaprzestała udostępniania strony internetowej www.kredycik123.pl, Prezes UOKiK stwierdził zaniechanie stosowania wskazanej wyżej praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów.

Ad pkt II sentencji decyzji

W punkcie II sentencji postanowienia nr RKR-126/2016 zarzucono Spółce naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez zaniechanie podawania konsumentom przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, informacji określonych w art. 13 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, na formularzu informacyjnym sporządzonym zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do tej ustawy.

Obowiązkiem przedsiębiorcy zajmującego się udzielaniem pożyczek konsumentom, zgodnie z art. 13 ust. 1 w związku z art. 14 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, jest podanie kredytobiorcy danych wymienionych w art. 13 na trwałym nośniku, w formie tzw. formularza informacyjnego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ww. ustawy. Formularz ten powinien być przedstawiany potencjalnym kontrahentom kredytodawcy przed zawarciem umowy, w celu ułatwienia konsumentom porównania ofert różnych przedsiębiorców oraz swobodnego wybrania propozycji najkorzystniejszej.

We wskazanych okolicznościach, nie można uznać stanowiska Spółki, zgodnie z którym zestawienie danych o warunkach udzielanej pożyczki zamieszczone we wzorcu *Umowy pożyczki gotówkowej* jest tożsamy z formularzem informacyjnym, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Takiego znaku równości nie można postawić dlatego, że zestawienie z *Umowy pożyczki gotówkowej* zawiera mniejszą liczbę informacji (17 pozycji) niż wymienione w ustawowym wzorze formularza informacyjnego (52 pozycje). Przede wszystkim jednak, należy zwrócić uwagę, że instrument formularza informacyjnego został przez ustawodawcę wprowadzony w celu umożliwienia konsumentowi zapoznania z warunkami kredytu przed podjęciem decyzji o jego wyborze, w warunkach pozbawionych presji otoczenia (np. w domu) i presji czasu. Ponadto, otrzymanie formularza informacyjnego daje konsumentowi możliwość porównania ofert różnych kredytodawców i wybór najbardziej korzystnej. Aby wyżej wskazane cele ustawodawcy zostały osiągnięte, konsument winien otrzymać formularz informacyjny przed etapem zawierania umowy, ponieważ powinność przekazania konsumentowi formularza informacyjnego jest przedkontraktowym obowiązkiem informacyjnym kredytodawcy.

Zaniechanie podawania konsumentom przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, informacji określonych w art. 13 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim*, na formularzu informacyjnym sporządzonym zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do tej ustawy jest niezgodne z art. 14 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim*, a zatem bezprawne. Tym samym ww. działania Spółki należy uznać za naruszające art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z rozpoczęciem, z dniem 24 stycznia 2017 r., przekazywania konsumentom, na trwałym nośniku, informacji określonych w art. 13 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumencki*, Prezes UOKiK, uwzględniając treść art. 27 ust. 1 i 2 *uokik*, stwierdził zaniechanie stosowania wskazanej wyżej, naruszającej zbiorowy interes konsumentów, praktyki.

Ad pkt III sentencji decyzji

W punkcie III sentencji postanowienia nr RKR-126/2016 zarzucono Spółce wprowadzanie konsumentów w błąd we wzorcu umownym co do proporcji pomiędzy całkowitym kosztem kredytu a całkowitą kwotą kredytu, poprzez prezentowanie informacji o całkowitej kwocie kredytu obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty kredytu.

Jak wyżej wskazano, w *Regulaminie pożyczek gotówkowych Kredycik123.pl* Spółka zdefiniowała pojęcie całkowitej kwoty pożyczki jako „wskazana w Umowie suma wszystkich środków pieniężnych udostępnionych Pożyczkobiorcy na podstawie Umowy”, tj. w sposób zbieżny z definicją ustawową. Jednocześnie, w umowach o kredyt gotówkowy Spółka wprowadziła pozycję *Kwoty pożyczki do wypłaty*, która w Regulaminie została zdefiniowana jako „określona w Umowie suma środków pieniężnych wypłacanych przez Pożyczkodawcę na rzecz Pożyczkobiorcy w następstwie zawarcia Umowy, obejmująca Całkowitą Kwotę Pożyczki pomniejszoną o pobraną przez Pożyczkodawcę Oplatę przygotowawczą, Oplatę za rozpatrzenie wniosku i Oplatę za ustanowienie zabezpieczenia.”.

Powyższe wskazuje, że Spółka wprowadziła do umów pojęcie ustawowe, nadając mu w praktyce inne znaczenie, niżby to wynikało z przepisów *ustawy o kredycie konsumenckim*, a w zamian użyła określenia, które nie występuje w ww. ustawie. Spółka, mimo że stosowała pojęcie *całkowitej kwoty pożyczki*, to nadała mu inną wartość w stosunku do jej ustawowego odpowiednika, czyli *całkowitej kwoty kredytu*, o której mowa w art. 5 pkt 7 *ustawy o kredycie konsumenckim*.

Z jednej strony Spółka ustaliła w Regulaminie, że wartość wskazana jako całkowita kwota pożyczki oznacza dla konsumenta wartość wszystkich środków jakie otrzyma od pożyczkodawcy na podstawie Umowy. Z drugiej zaś strony, z postanowień Umowy konsument dowiadywał się, że w praktyce środki te zostaną pomniejszone o wartość opłaty przygotowawczej, opłaty za rozpatrzenie wniosku i opłaty za ustanowienie zabezpieczenia.

Postępowanie się we wzorcu Umowy pojęciem *Kwoty pożyczki do wypłaty*, zawierającej elementy, które nie powinny być w nią wliczane, nie odpowiada ustawowej definicji *całkowitej kwoty pożyczki*, może stanowić działanie wprowadzające konsumentów w błąd. Konsument powinien uzyskać informację o środkach, które otrzyma do swobodnej dyspozycji w parametrze oznaczonym jako *całkowita kwota pożyczki* (lub *całkowita kwota kredytu*), a nie w dodatkowym elemencie wprowadzonym przez przedsiębiorcę.

Sposób przedstawienia kredytowanych kosztów kredytu (wyłącznie w całkowitym koszcie kredytu lub także w całkowitej jego kwocie) wpływa na postrzeganie przez konsumentów stosunku całkowitej kwoty kredytu do całkowitego kosztu kredytu. Stosunek ten ma z kolei znaczenie z punktu widzenia atrakcyjności oferowanego produktu. Oferta, zgodnie z którą kredytowane koszty kredytu są prezentowane w całkowitej kwocie kredytu i w całkowitym jego koszcie, wydaje się korzystniejsza niż oferta, według której kredytowane koszty kredytu są uwzględniane jedynie w całkowitym koszcie kredytu. Konsument odnosi bowiem wrażenie, że - ponosząc te same koszty kredytu - w ramach pierwszej z nich ma szansę otrzymać więcej środków niż w ramach drugiej.

Całkowiłą kwotę kredytu stanowią zatem, w rozumieniu ustawy, wyłącznie środki faktycznie wypłacane przez Spółkę konsumentowi, bez uwzględnienia środków przeznaczonych na pokrycie kosztów kredytu. Podobne zdanie w niniejszej kwestii zajęła Komisja Europejska w *Wytycznych w sprawie stosowania przepisów dyrektywy o kredycie konsumenckim dotyczących rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania*³. Zgodnie z powyższym dokumentem, całkowita kwota kredytu (*total amount of credit*) nie obejmuje kwot, które stanowią koszt udzielonego kredytu, gdyż są one zamieszczone w całkowitym koszcie kredytu. Jako przykład Komisja podaje sytuację, w której wierzyciel udziela konsumentowi kredytu na kwotę 5000 euro, przy czym koszt udzielenia kredytu w wysokości 100 euro jest wliczony w pulę udostępnianą konsumentowi i następnie potrącany jest w momencie wypłaty środków. Faktycznie więc konsument może rozporządzać jedynie 4900 euro i to właśnie ta kwota - w ocenie Komisji Europejskiej - powinna stanowić całkowitą kwotę kredytu.

Stosownie do art. 4 ust. 2 *ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym* za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk. Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 *ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym* za praktykę rynkową uznaje się działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzające w błąd działanie może polegać przede wszystkim na rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji (art. 5 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy).

Podkreślenia wymaga fakt, iż ocena praktyki polegającej na działaniu wprowadzającym w błąd powinna być dokonywana w odniesieniu do przeciętnego konsumenta. W rozumieniu art. 2 pkt 8 *ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym*, przeciętnym konsumentem jest konsument, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny; oceny dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa. Definicja przeciętnego konsumenta zamieszczona w *ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym* jest wynikiem dorobku orzeczniczego Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dawniej: Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości). Stopniowy rozwój orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości doprowadził do utrwalenia modelu konsumenta, jako konsumenta rozważnego, przeciętnie oświeconego, mającego prawo do rzetelnej informacji niewprowadzającej w błąd, zawierającej wszelkie niezbędne dane wynikające z funkcji i przeznaczenia towaru. To, czego można oczekiwać od rozsądnego konsumenta wynika przede wszystkim z tego jak daleko sięga obowiązek informacji handlowej, jej dostępności, jasności, niedwuznaczności, pełności i odpowiedniości.

W przedmiotowej sprawie, oferta Spółki nie była skierowana do szczególnej grupy konsumentów. Z tego typu ofert korzystają różne osoby, w różnym wieku, o zróżnicowanym wykształceniu i dochodach oraz świadomości otaczającej rzeczywistości. Na potrzeby niniejszej sprawy konstrukcję modelu przeciętnego konsumenta należy zatem stworzyć bez odwoływania się do przynależności do szczególnej grupy konsumentów.

Interpretując pojęcie praktyki wprowadzającej w błąd należy stwierdzić, że jest to każda praktyka, która w jakikolwiek sposób, w tym również przez swoją formę, wywołuje skutek

³ European Commission, Commission staff working document "Guidelines on the application of Directive 2008/48/EC (Consumer Credit Directive) in relation to costs and the Annual Percentage Rate of charge", SWD(2012) 128 final, Bruksela 8 maja 2012 r., s. 11.

w postaci co najmniej możliwości wprowadzenia w błąd przeciętnego konsumenta, do którego jest skierowana i która ze względu na swoją zwodniczą naturę, może zniekształcić jego zachowanie rynkowe⁴. Wskazać należy, iż potencjalna zdolność wprowadzenia w błąd, ma miejsce szczególnie wtedy, gdy przedsiębiorca podaje - istotne dla podjęcia przez konsumenta racjonalnej decyzji rynkowej - nieprawdziwe informacje lub przedstawia je w niejasny, niezrozumiały lub dwuznaczny sposób. W wyniku powyższych praktyk przeciętny konsument wyrabia sobie mylne wyobrażenie o korzyściach wynikających ze złożonej propozycji, które nie znajdują odzwierciedlenia w rzeczywistym stanie rzeczy.

Wprowadzenie w błąd w analizowanym przypadku polega przede wszystkim na pewnym zniekształceniu procesu decyzyjnego konsumenta poprzez wytworzenie w jego umyśle mylnego przekonania co do stosunku całkowitej kwoty kredytu do całkowitego kosztu kredytu. Owo zniekształcenie procesu decyzyjnego konsumenta polega na podawaniu mylących informacji dotyczących całkowitej kwoty pożyczki poprzez prezentowanie tej kwoty obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty pożyczki. W rezultacie, porównując konkurencyjne oferty kredytodawców, przeciętny konsument może odnieść wrażenie, iż taka oferta jest atrakcyjniejsza z uwagi na fakt, iż daje ona możliwość uzyskania zdecydowanie większych środków, przy porównywalnych kosztach kredytu.

Opisane działanie mogło doprowadzić do podjęcia decyzji dotyczącej zawarcia ze Spółką umowy kredytu konsumenckiego, której przeciętny konsument mógłby nie podjąć, gdyby Spółka prezentowała informację o całkowitej kwocie kredytu rzetelnie, zgodnie z ustawową definicją tego pojęcia.

Działanie Spółki, na etapie zawierania umowy, polegające na prezentowaniu informacji o całkowitej kwocie pożyczki obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty pożyczki mogło wprowadzać konsumentów w błąd, a tym samym stanowiło działanie bezprawne, będące nieuczciwą praktyką rynkową, o której mowa w art. 4 ust. 2 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 *ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym*. W konsekwencji analizowane działanie Spółki należy uznać za naruszające art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z zaprzestaniem, z dniem 24 stycznia 2017 r., stosowania przez Spółkę wzorców umów zakwestionowanych w wyżej wskazany sposób, Prezes UOKiK, uwzględniając treść art. 27 ust. 1 i 2 *uokik*, stwierdził zaniechanie stosowania wskazanej wyżej praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów.

Ad pkt IV sentencji decyzji

W punkcie IV sentencji postanowienia nr RKR-126/2016 zarzucono Spółce prezentowanie na jej stronie internetowej, w domenie www.kredycik123.pl logo certyfikatu „Firma wiarygodna finansowo” przyznawanego przez Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A. z siedzibą w Warszawie, bez przyznanych uprawnień do posługiwania się ww. certyfikatem.

Działanie Spółki w powyższym zakresie jest nieuczciwą praktyką rynkową, wymienioną w art. 7 pkt 2 *ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym*, który stanowi że nieuczciwymi praktykami rynkowymi w każdych okolicznościach są praktyki rynkowe wprowadzające w błąd poprzez posługiwanie się certyfikatem, znakiem jakości lub równorzędnym oznaczeniem, nie mając do tego uprawnień. W konsekwencji analizowane działanie Spółki należy uznać za naruszające art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z zaprzestaniem, z dniem 6 lutego 2017 r., prezentowania na stronie internetowej www.kredycik123.pl logo certyfikatu „Firma wiarygodna finansowo”, Prezes UOKiK,

⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 września 2005 r., (sygn. akt: I ACa 149/05).

uwzględniając treść art. 27 ust. 1 i 2 uokik, stwierdził zaniechanie stosowania wskazanej wyżej praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Dla wystąpienia przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumentów istotne jest ustalenie, że działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego, konkretnego adresata. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może przy tym polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na samym zagrożeniu tym interesom. W konsekwencji, nie jest konieczne, aby którykolwiek z konsumentów został dotknięty skutkami stosowanych przez przedsiębiorcę praktyk. Wystarczająca jest choćby potencjalna możliwość wystąpienia negatywnych skutków praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów.

Praktyki będące przedmiotem niniejszego postępowania mogły naruszać interesy nieoznaczonego kręgu klientów i był na nie narażony każdy potencjalny pożyczkobiorca, który korzystał lub chciał skorzystać z oferty Spółki. W rozpatrywanej sprawie mamy więc do czynienia z działaniem mogącym godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec wykazania wszystkich przesłanek określonych w art. 24 ust. 1 i 2 uokik, tj. statusu przedsiębiorcy, sprzeczności działań z prawem lub dobrymi obyczajami oraz naruszenia zbiorowych interesów konsumentów należy uznać, że działania Spółki określone w sentencji niniejszej decyzji stanowią praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w pkt I-IV sentencji niniejszej decyzji.

Ad pkt V sentencji decyzji

Środki usunięcia trwających skutków naruszenia

W przypadku stwierdzenia przez Prezesa UOKiK, że określony przedsiębiorca stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, w decyzji stwierdzającej stosownie tych praktyk możliwe jest zastosowanie dyspozycji z art. 26 ust. 2 uokik. Przepis ten stanowi, że „w decyzji o której mowa w ust.1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów (...), w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji”. Zgodnie z art. 27 ust. 4 uokik wyżej przytoczony przepis ma zastosowanie również w przypadku stwierdzenia zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 26 ust. 4 uokik środki, o których wyżej mowa powinny być proporcjonalne do wagi i rodzaju naruszenia oraz konieczne do usunięcia jego skutków.

Kwestionowane w przedmiotowym postępowaniu działania Spółki mogły skutkować podjęciem przez konsumentów decyzji o zawarciu umowy ze Spółką, której to decyzji mogliby nie podjąć, gdyby nie oceniane w niniejszej decyzji praktyki.

Uwzględniając powyższe, jako właściwą formę powiadomienia konsumentów - klientów, również potencjalnych klientów Spółki, o stwierdzeniu stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a jednocześnie stanowiącą środek usunięcia trwających skutków ww. naruszenia, przyjąć należy zobligowanie Spółki do:

- wysłania do konsumentów stosownej informacji w formie przesyłki rejestrowanej;
- skierowania do konsumentów stosownej informacji w formie ogłoszenia zamieszczonego we wszystkich punktach obsługi Spółki, a także w formie jednokrotnej publikacji na koszt Spółki informacji o treści podanej w sentencji decyzji, w tytule prasowym - dzienniku/dziennikach dostępnym/dostępnych

na terenie Krakowa i Pszczyny (np. w działach regionalnych Dziennika Polskiego, Gazety Krakowskiej i Dziennika Zachodniego);

W ocenie Prezesa UOKiK miejsce, czas i forma złożenia przez Spółkę przedmiotowej informacji pozwoli konsumentom, klientom Spółki na zapoznanie się z jej treścią i ewentualne podjęcie kroków w celu dochodzenia roszczeń od Spółki, których dochodzenia mogli zaniechać na skutek przekonania o ich braku.

Na uwadze mieć również należy edukacyjny skutek zamieszczenia ww. ogłoszeń dla innych przedsiębiorców. Jak wynika m. in. z orzeczeń Sądu Najwyższego⁵ oraz poglądów doktryny⁶ rozstrzygnięcie dotyczące usunięcia skutków naruszenia działań przedsiębiorcy może polegać na realizacji funkcji edukacyjnej oraz prewencyjnej wobec innych uczestników rynku, tj. wobec przedsiębiorców, jak i konsumentów.

Powyższe obowiązki stanowią, w ocenie Prezesa UOKiK, środki adekwatne do założonego celu w postaci usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu z art. 24 uokik.

Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu orzekł, jak w punkcie V sentencji niniejszej decyzji.

Ad pkt VI sentencji decyzji

Kara pieniężna

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 24 uokik.

Powyższy przepis wprowadza zasadę fakultatywności kary pieniężnej nakładanej przez Prezesa UOKiK na przedsiębiorców co oznacza, że nie ma on obowiązku ukarania przedsiębiorcy, który dopuszcza się naruszenia przepisów *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*. W niniejszej sprawie Prezes UOKiK działając w ramach uznania administracyjnego uznał nałożenie na Spółkę kary pieniężnej za celowe.

W ocenie Prezesa UOKiK, zasadnym jest w niniejszej sprawie wymierzenie kary pieniężnej z uwagi na cele prewencji indywidualnej i ogólnej, jak również cel represyjny. Nałożenie kary pieniężnej służyć będzie jako środek odstrasżający od stosowania podobnych praktyk w przyszłości (prewencja indywidualna). Rozstrzygnięcie o karze ma również być sygnałem dla innych profesjonalnych uczestników rynku, że tego typu działania nie mogą być podejmowane - pod rygorem sankcji finansowej (prewencja ogólna). Kara pieniężna spełni również funkcję represyjną, to znaczy stanowić będzie dolegliwość dla strony niniejszego postępowania uzasadnioną stwierdzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Należy również zauważyć, że art. 106 ust. 1 uokik, umożliwia nałożenie kary pieniężnej w przypadku, gdy do naruszenia przepisów tej ustawy doszło co najmniej nieumyślnie. Ocena zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje na nieumyślne naruszenie przez Spółkę zakazu wyrażonego w art. 24 uokik. Spółka w ramach opisywanych działań powinna była uwzględnić możliwość naruszenia zbiorowego interesu konsumentów. Podkreślić należy, że na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego spoczywa obowiązek dochowania należytej staranności przy ocenie zgodności ich działań z obowiązującymi przepisami prawa.

⁵ Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., III SK 61/14, LEX nr 1712832 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r., III SK 47/14, LEX nr 1710375

⁶ M. Sieradzka [w:] M. Sieradzka, K. Kohutek, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz., LEX 2014 nr 288226

Jak wyżej wskazano, zasadniczo wysokość kary pieniężnej nałożonej przez Prezesa UOKiK może wynieść maksymalnie 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Od powyżej zasady przyjęto dwa odstępstwa.

Pierwsza regulacja szczególna dotyczy przypadku, gdy przedsiębiorca w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął obrotu lub osiągnął obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100.000 euro. W takim przypadku Prezes UOKiK, nakładając karę pieniężną na podstawie art. 106 ust. 1 uokik, uwzględni średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary (art. 106 ust. 5 uokik). Jeżeli jednak średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary nie osiągnął równowartości co najmniej 100.000 euro zastosowanie znajdzie druga regulacja szczególna. W takim przypadku Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę w wysokości nieprzekraczającej równowartości 10.000 euro (art. 106 ust. 6 uokik).

Zgodnie z art. 5 uokik przeliczenie wartości euro na złote jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary. Dla ustalenia wartości euro w przedmiotowej sprawie relewantny jest zatem kurs średni euro ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2016 r. w tabeli nr 252/A/NBP/2016⁷ i wynoszący 4,4240 zł. Uwzględniając ten kurs maksymalna kara, jaką Prezes UOKiK może nałożyć na podstawie art. 106 ust. 6 wynosi 44 240 zł.

Zgodnie z art. 111 uokik Prezes UOKiK ustalając wysokość nakładanych kar pieniężnych, uwzględni w szczególności okoliczności naruszenia przepisów tej ustawy oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Prezes UOKiK winien również uwzględnić okoliczności łagodzące i obciążające, które wystąpiły w sprawie. Zgodnie z art. 111 ust. 3 pkt 2 uokik, okolicznościami łagodzącymi są w szczególności: dobrowolne usunięcie skutków naruszenia, zaniechanie stosowania zakazanej praktyki przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu, podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków oraz współpraca z Prezesem UOKiK w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania. Wśród zamkniętego katalogu okoliczności obciążających art. 111 ust. 4 pkt 2 uokik wymienia: znaczny zasięg terytorialny naruszenia lub jego skutków, znaczne korzyści uzyskane przez przedsiębiorcę w związku z dokonaniem naruszenia, dokonanie uprzednio podobnego naruszenia oraz umyślność naruszenia.

Przy ustaleniu wysokości kary Prezes UOKiK wziął pod uwagę: okoliczności naruszenia przez Spółkę przepisów ustawy oraz okres, stopień i skutki rynkowe naruszenia. Prezes UOKiK rozważył ponadto, czy wysokość kary powinna podlegać modyfikacjom z uwagi na okoliczności łagodzące lub obciążające.

W niniejszej sprawie ustalono, że obrót osiągnięty przez Spółkę w 2016 r. jak i średni obrót osiągnięty przez tego przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych 2014, 2015 i 2016 (wynoszący [...] zł) nie osiągnął równowartości co najmniej 100.000 euro. Oznacza to, że Prezes UOKiK może nałożyć na Spółkę karę pieniężną na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 106 ust. 6 tej ustawy w wysokości do 44 240 zł.

Kara pieniężna za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w pkt I sentencji decyzji

W pkt I sentencji decyzji Prezes UOKiK stwierdził stosowanie przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 uokik.

⁷ źródło: oficjalna strona internetowa NBP <http://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2016/a/16a252>

Wskazana praktyka polega na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez niepodawanie w reklamach dotyczących kredytu konsumenckiego zamieszczanych na stronie internetowej Spółki, informacji dotyczących kosztu kredytu, w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny, na podstawie reprezentatywnego przykładu, o którym mowa w art. 8 *ustawy o kredycie konsumenckim*.

Dokonując oceny wagi naruszenia, Prezes UOKiK uwzględnił, że omawiana praktyka ujawniała się na etapie przedkontraktowym. W ocenie Prezesa UOKiK Spółka naruszyła zasadniczy obowiązek ustawy dotyczący reklamy. Wbrew przepisom *ustawy o kredycie konsumenckim* Spółka nie podawała informacji, które muszą być podane w każdej reklamie zawierającej dane dotyczące kosztu kredytu konsumenckiego w sposób jednoznaczny, zrozumiały i widoczny. Brak obowiązkowych danych o pożyczce, przedstawionych na reprezentatywnym przykładzie, może prowadzić do pozbawienia konsumenta możliwości porównania tej pożyczki z ofertami innych przedsiębiorców oferujących kredyty konsumenckie na etapie poprzedzającym zawarcie umowy. Może to także zaburzyć ocenę konsumenta całokształtu kosztów i ciężarów związanych z oferowanym mu kredytem oraz ocenę atrakcyjności tej oferty, a tym samym wpłynąć na proces podjęcia przez niego decyzji o skorzystaniu z tej oferty.

Rozstrzygając wagę naruszenia Prezes UOKiK wziął również pod uwagę długi, bo trwający od 31 lipca 2014 r., okres stosowania omawianej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Uwzględniając wyżej wskazane okoliczności, stopień naruszenia przez Spółkę przepisów *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* należy uznać za umiarkowany.

Określając wymiar kary Prezes UOKiK uwzględnił, jako okoliczność łagodzącą, zaniechanie stosowania omawianej praktyki w dniu 10 kwietnia 2017 r., a zatem w toku przedmiotowego postępowania. W miarkowaniu kary uwzględniono również lokalny charakter naruszenia.

Jednocześnie Prezes UOKiK nie stwierdził okoliczności obciążających.

W związku z powyższym, za naruszenie stwierdzone w pkt I sentencji decyzji Prezes UOKiK nałożył na Spółkę karę pieniężną w wysokości 1000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), co stanowi [...] % średniego obrotu Spółki za lata 2014-2016 i jednocześnie 2,26% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 *uokik*.

Kara pieniężna za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w pkt II sentencji decyzji

Zarzucona Spółce w pkt II sentencji decyzji praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów polega na naruszaniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez zaniechanie podawania konsumentom przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, na trwałym nośniku, informacji określonych w art. 13 ust. 1 *ustawy o kredycie konsumenckim*, na formularzu informacyjnym sporządzonym zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do tej ustawy.

W ocenie wagi naruszenia Prezes UOKiK uwzględnił, że omawiane naruszenie zbiorowych interesów konsumentów miała miejsce na etapie przedkontraktowym. Szkodliwość stwierdzonej praktyki wiąże się z naruszeniem prawa konsumenta do zapoznania się z formularzem informacyjnym w warunkach pozbawionych czynników wywołujących potencjalną presję na konsumenta (obecność przedstawiciela Spółki, obecność innych osób w punkcie obsługi, presja czasu) oraz brakiem możliwości porównania ofert różnych pożyczkodawców na podstawie informacji zawartych w formularzu informacyjnym.

Obowiązek przekazywania konsumentom przed zawarciem umowy informacji na formularzu informacyjnym wynika wprost z *ustawy o kredycie konsumenckim*. Spółka stosowała

przedmiotową praktykę od 31 lipca 2014 r., czyli ponad dwa lata. Praktyka ta miała zatem charakter długotrwały.

Waga przedmiotowego naruszenia ustalona została na poziomie umiarkowanym.

W dniu 24 stycznia 2017 r., a zatem w toku przedmiotowego postępowania, Spółka zaniechała stosowania omawianej praktyki. Fakt ten, jak również lokalny zakres działania Spółki zostały uznane za okoliczności łagodzące.

W omawianym przypadku nie stwierdzono okoliczności obciążających.

Uwzględniając powyższe, za naruszenie stwierdzone w pkt II sentencji decyzji Prezes UOKiK nałożył na Spółkę karę pieniężną w wysokości 1000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), co stanowi [...] % średniego obrotu Spółki za lata 2014-2016 i jednocześnie 2,26% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 uokik.

Kara pieniężna za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w pkt III sentencji decyzji

Określona w pkt III sentencji decyzji praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów polega na wprowadzaniu konsumentów w błąd we wzorcu umownym co do proporcji pomiędzy całkowitym kosztem kredytu a całkowitą kwotą kredytu, poprzez prezentowanie informacji o całkowitej kwocie kredytu obliczonej przy założeniu, że powinna ona uwzględniać kredytowane koszty kredytu.

Prezes UOKiK uwzględnił w tym przypadku, że zakwestionowana praktyka ujawniała się na etapie zawierania kontraktu, jednakże rzutowała lub mogła rzutować na etap jego wykonywania.

Stosowana przez Spółkę praktyka mogła powodować błędne wyobrażenie co do rzeczywistej wielkości środków przekazywanych w ramach umowy kredytowej. Sposób prezentacji przez Spółkę danych dotyczących oferowanej pożyczki mógł prowadzić do mylnego wniosku, iż jest on tańszy niż w rzeczywistości. Efektem przedmiotowego naruszenia mogło być podjęcie przez konsumenta decyzji o zawarciu umowy, której inaczej by nie podjął, gdyby miał świadomość, że różnica pomiędzy faktycznie otrzymanymi środkami, a kosztami, które wiążą się z zaciągnięciem pożyczki jest większa. Prezes UOKiK uznał stopień omawianego naruszenia za umiarkowany.

W miarkowaniu kary uwzględniono ponadto, że omawiana praktyka stosowana była od 31 lipca 2014 r., a zatem w sposób długotrwały.

Określając ostateczny wymiar kary Prezes UOKiK uwzględnił jako okoliczność łagodzącą zaniechanie stosowania omawianej praktyki w dniu 24 stycznia 2017 r., a zatem w toku przedmiotowego postępowania. W miarkowaniu kary uwzględniono również lokalny charakter naruszenia.

Jednocześnie Prezes UOKiK nie stwierdził okoliczności obciążających.

W związku z powyższym za naruszenie stwierdzone w pkt III sentencji decyzji Prezes UOKiK nałożył na Spółkę karę pieniężną w wysokości 2000 zł (słownie: dwa tysiące złotych), co stanowi [...] % średniego obrotu Spółki za lata 2014-2016 i jednocześnie 4,52% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 uokik.

Kara pieniężna za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w pkt IV sentencji decyzji

W pkt IV sentencji niniejszej decyzji zarzucono Spółce prezentowanie na jej stronie internetowej logo certyfikatu „Firma wiarygodna finansowo” bez przyznaných uprawnień do posługiwania się tym certyfikatem.

W stanie faktycznym sprawy, praktyka stosowana przez Spółkę naruszała przede wszystkim podstawowe prawo konsumentów, jakim jest prawo do rzetelnej i prawdziwej informacji, której konsument może oczekiwać od kierowanego do niego przekazu reklamowego. Mamy tu do czynienia z sytuacją, w której konsument wykazuje zainteresowanie ofertą przedsiębiorcy, ponieważ zamierza zawrzeć umowę pożyczki. Z kolei Spółka dopuszcza się nieuczciwej praktyki rynkowej, która wprowadza konsumentów w błąd co do rzeczywistego prawa do legitymowania się określonym certyfikatem. Certyfikat ten miał uwiarygodnić markę Spółki, w szczególności w odniesieniu do innych pożyczkodawców, nielegitymujących się takim oznaczeniem. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów dochodziło więc na etapie przedkontraktowym, tj. poprzedzającym zawarcie umowy. Pod wpływem oznaczenia certyfikatu, do którego Spółka nie miała prawa, konsumenci mogli podejmować decyzje dotyczące skorzystania z jej oferty.

Prezes UOKiK rozstrzygając wagę naruszeń uwzględnił również długi, trwający od 31 lipca 2014 r., okres stosowania omawianej praktyki naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Stopień naruszenia przez Spółkę przepisów *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* w omawianym zakresie należy uznać za umiarkowany.

Przy określaniu wymiaru kary Prezes UOKiK uwzględnił, jako okoliczność łagodzącą, zaniechanie stosowania omawianej praktyki w dniu 6 lutego 2017 r., tj. w toku przedmiotowego postępowania. W miarkowaniu wymiaru kary uwzględniono również lokalny charakter naruszeń.

Podobnie jak w omawianych wyżej przypadkach, Prezes UOKiK uznał, że w niniejszej sprawie nie występują okoliczności obciążające.

Uwzględniając powyższe, za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w pkt IV sentencji niniejszej decyzji, Prezes UOKiK ustalił wysokość kary na kwotę wynoszącą 1000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych). Powyższa kwota stanowi [...] % średniego obrotu Spółki za lata 2014-2016 i jednocześnie 2,26% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 6 uokik.

Kary pieniężne w ustalonej wyżej wysokości są adekwatne do stopnia naruszenia przepisów *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* i współmierne do możliwości finansowych Spółki.

Wobec powyższego, orzeczono jak w punkcie VI sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Ad pkt VII sentencji decyzji Koszty postępowania

Na podstawie art. 80 uokik: *Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.* W myśl art. 77 ust. 1 ww. ustawy jeżeli w ramach prowadzonego postępowania Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Podobnie w treści przepisu art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego wprowadzono wymóg, zgodnie z którym: *jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.* Natomiast stosownie do dyspozycji przepisu art. 263 § 1

Kodeksu postępowania administracyjnego - *do kosztów postępowania zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych.*

Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes UOKiK w punktach I-IV sentencji niniejszej decyzji stwierdził naruszenie *przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*. Kosztami niniejszego postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną w trakcie niniejszego postępowania administracyjnego. W związku z powyższym postanowiono obciążyć Maestro Finance Sp. z o.o. kosztami postępowania w wysokości 85,80 PLN (słownie: osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt groszy). Na podstawie art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 uokik Prezes UOKiK wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na uiszczenie kosztów niniejszego postępowania w wysokości 85,80 zł.

Wobec powyższego, orzeczono jak w punkcie VII sentencji decyzji.

Koszty niniejszego postępowania należy uiścić w **terminie 14 dni** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa nr **51 1010 1010 0078 7822 3100 0000**.

POUCZENIE

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego - od **niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie** do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w **terminie miesiąca** od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie, Pl. Szczepański 5, 31 - 011 Kraków.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie **postanowienia o kosztach** zawartego w pkt VII rozstrzygnięcia niniejszej decyzji, na podstawie art. 81 ust. 5 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz stosownie do art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego i art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w **terminie tygodnia** od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie, Pl. Szczepański 5, 31 - 011 Kraków.

z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Waldemar Jurasz
Dyrektor Delegatury UOKiK w Krakowie

Otrzymują:

1. pełnomocnik: [...]
2. RKR a/a.

